

BIULETYN BAŁTYCKI**W I L B I**

Nr.

Wilno, dnia 27 lipca 1934 r.

206.

T r e ś ć n u m e r u :

ESTONJA:

1. "Pehdeja Brihdi" o celu i posunięciach w podróży min. Becka do Estonji.

LOTWA:

1. "Brihva Zeme" o pakcie wschodnio-europejskim. 2. Likwidacja polskości na Łotwie. 3. Ustawa o likwidacji towarzystw.

o---o

ESTONJA: 1. "Pehdeja Brihdi" o celu i posunięciach w podróży min. Becka do Estonji "P.Br." Nr. 176 donosi: Podróż polskiego ministra Spraw Zagranicznych Becka do Tallina miała jeden cel - przekonać Estonję, że nie należy podpisywać paktu wschodnio-europejskiego. Polski minister Spraw Zagranicznych Beck wyjaśnił ministrowi Seljamaa, że Polska negatywnie się ustosunkowuje do projektu Barthou. Ponieważ Polska znajduje się między Niemcami a Rosją, więc w razie konfliktu zmuszona byłaby ona wpuszczać na swoje terytorjum obce wojska i dlatego pakt wschodnio-europejski w obecnej jego formie jest dla Polski nie do przyjęcia. Odmowa Polski podpisania paktu wschodnio-europejskiego może pogorszyć stosunki polsko-francuskie. Ta okoliczność zmusza Polskę do poszukiwania pomocy w Nadbałtyce i skłonić państwa nadbałtyckie do podtrzymania stanowiska Polski. Stwierdzono, że płk. Beck zdołał już przekonać rząd estoński o konieczności negatywnego ustosunkowania się względem paktu wschodniego. Estonja to ustosunkowanie się motywuje w ten sposób, że Polska jest jedynym państwem, które może Estonji udzielić silnej realnej pomocy militarnej i dlatego Estonja nie może odrzucić projektu polskiego. Te poglądy Estonji potwierdza częściowo rozmowa ministra Spraw Zagranicznych Seljamaa z korespondentem "Kurjera Porannego".

Jednakże opinia społeczeństwa estońskiego nie jest skłonna do wyrzeczenia się paktu wschodniego. Prasa tallińska proponuje rządowi zająć stanowisko wyczekujące. Czasopisma żądają, aby sprawa paktu wschodnio-europejskiego została zdecydowana po podróży Seljamaa do Moskwy oraz po odwiedzeniu państw bałtyckich przez Herriota.-

LOTWA: 1. "Brihva Zeme" o pakcie wschodnio-europejskim. "Br.Zeme" Nr. 174 wypowiada się w sprawie paktu wschodniego, podkreślając znaczenie, jakie mu nadaje skłonność poparcia go przez Anglię. Państwa bałtyckie w pakcie tym odegrają rolę pełnowartościową i będą brały w nim udział na podstawie zupełnej równości. Polska nie chce się przyczynić do zawarcia paktu spowodu sprawy wileńskiej i udziału w nim Rosji Sowieckiej, Niemcy zaś spowodu sprawy kłajpedzkiej i możliwej hegemonji Francji w Europie. Łotwa jest przygotowana do udziału w pracach nad paktem.-

2. Likwidacja polskości na Łotwie. "P.Br." Nr. 176 podaje: W ostatnim dziesięcioleciu w niektórych okolicach Łotwy Polacy wykorzystywali sympatje Białorusinów i katolików łotewskich w celach polonizacyjnych, zakładając szkoły /Ludzas, Pasiene, Wartałowas/. Wkrótce jednak szkoły prywatne ze względu na ich charakter polityczny zostały zamknięte przez władze bezpieczeństwa, później zaś przyszła kolej na inne. Motywem likwidacji tych szkół była niedostateczna ilość uczniów. Na zakończenie pismo doradza dokładne zbadanie narodowości uczniów, jak tego wymaga nowa ustawa oświatowa.-

3. Ustawa o likwidacji towarzystw. "P.Br." Nr. 167 donosi: Dnia 25 lipca r.b. zostało ogłoszone uzupełnienie ustawy o towarzystwach, związkach i organizacjach politycznych. Ustawa ta daje ministrowi Spraw Wewnętrznych prawo zamykania każdej organizacji, która zostanie uznana za niepożądaną.-

